

|                            |                                |
|----------------------------|--------------------------------|
| Súd:                       | Najvyšší súd SR                |
| Spisová značka:            | 8Ndc/34/2024                   |
| Identifikačné číslo spisu: | 4124211207                     |
| Dátum vydania rozhodnutia: | 29.01.2025                     |
| Meno a priezvisko:         | JUDr. Gabriela Klenková        |
| Funkcia:                   | sudca                          |
| ECLI:                      | ECLI:SK:NSSR:2025:4124211207.1 |

## UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu J. Č., narodeného XX. H. XXXX, Q., J. XXXX/XX, zastúpeného spoločnosťou Advokátska kancelária CIMRÁK s.r.o., Nitra, Štefánikova 7, IČO: 36 868 876 proti žalovanej obchodnej spoločnosti ANVEST, s.r.o., Nitra, Piaristická 72/31, IČO: 47 224 428, zastúpenej spoločnosťou Advokátska kancelária JUDr. Ladislav Barát, s.r.o., Nitra, Školská 3, IČO: 36 868 639, o nariadenie neodkladného opatrenia vedenom na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 53C/99/2024 o nesúhlase s postúpením, takto

### rozhodol:

Nesúhlas Krajského súdu v Nitre s postúpením mu veci vedenej Krajským súdom v Bratislave pod sp. zn. 7Co/127/2024 nie je dôvodný.

Na prejednanie a rozhodnutie o odvolaní v spore vedenom na Krajskom súde v Nitre pod sp. zn. 15Co/124/2024 je funkčne príslušný Krajský súd v Nitre.

### Odôvodnenie

1. Okresný súd Nitra (ďalej len „súd prvej inštancie“) uznesením č. k. 53C/99/2024-44 z 5. novembra 2024 rozhodol o nariadení neodkladného opatrenia, ktorým uložil žalovanej povinnosť zdržať sa výkonu záložného práva dobrovoľnou dražbou podľa zmluvy o zriadení záložného práva č. 7/2023 z 18. júla 2023 uzavretou na zabezpečenie zmluvy o úvere č. 7/2023 z 18. júla 2023 vo vzťahu k nehnuteľnostiam vo výlučnom vlastníctve žalobcu nachádzajúcim sa v k. ú. M., obec Nitra, okres Nitra evidovaným Okresným úradom Nitra na liste vlastníctva (ďalej len „LV“) č. XXXX ako pozemku registra „C“, parcelného č. XXXX/X - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 366 m<sup>2</sup>, parcelného č. XXXX/X - záhrada o výmere 119 m<sup>2</sup>, parcelného č. 4185 - vinica o výmere 228 m<sup>2</sup> a stavby - rodinnom dome súpisného č. 1901, postavenom na pozemku parcelného č. XXXX/X; uložil žalobcovi podať v lehote 30 dní od právoplatnosti tohto uznesenia proti žalovanej žalobu vo veci samej, týkajúcu sa záložného práva k nehnuteľnostiam špecifikovaným v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktoré záložné právo má základ v úverovej zmluve č. 7/2023 z 18. júla 2023 a v zmluve o záložnom práve č. 7/2023 z 18. júla 2023; žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania proti žalovanej v plnom rozsahu.

2. Na základe podaného odvolania žalovanou súd prvej inštancie predložil vec na rozhodnutie o odvolaní Krajskému súdu v Bratislave. Podaním z 10. decembra 2024 Krajský súd v Bratislave postúpil vec vedenú pod sp. zn. 7Co/127/2024 Krajskému súdu v Nitre, z dôvodu, že v danom prípade nie je daná funkčná príslušnosť podľa § 34 ods. 2 písm. b) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“). Dôvodil, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia bol zapísaný na súde prvej inštancie ako občianskoprávny spor, preto na konanie o odvolaní je funkčne príslušný Krajský súd v Nitre.

3. Krajský súd v Nitre s postúpením mu veci nesúhlasil, preto dňa 30. decembra 2024 predložil spis Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky ako spoločne nadriadenému súdu (ďalej len „najvyšší súd“) v zmysle § 43 ods. 2 CSP na rozhodnutie o funkčnej príslušnosti. Dôvodil, že pre účely vymedzenia obchodnoprávneho sporu, aj pre účely procesného práva je smerodajné ustanovenie § 1 ods. 1 v spojení s § 261 a § 262 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka v znení neskorších predpisov (ďalej len „Obchodný zákonník“). Zo skutkových tvrdení žalobcu je zrejmé, že dňa 18. júla 2023 bola podľa § 151a a nasl. Občianskeho zákonníka a Obchodného zákonníka uzatvorená zmluva o záložnom práve č. 7/2023 medzi veriteľom spoločnosťou ANVEST, s.r.o. a žalobcom ako záložcom, predmetom ktorej bolo zriadenie záložného práva k nehnuteľnostiam vedeným na LV č. XXXX pre k. ú. M., ktoré sú vo výlučnom vlastníctve žalobcu a to v prospech žalovanej, na zabezpečenie pohľadávky žalovanej z úverovej zmluvy č. 7/2023 z 18. júla 2023 uzavretej v zmysle § 497 a nasl. Obchodného zákonníka medzi žalovanou a dlžníkom obchodnou spoločnosťou SLAVIA.BIZ s.r.o., predmetom ktorej bolo poskytnutie podnikateľského úveru vo výške 120 000 eur. Ďalej s poukazom na označenie účastníkov úverovej zmluvy, dojednané zmluvné podmienky argumentoval tým, že keďže hlavný záväzkový vzťah (zmluva o úvere) spĺňa predpoklady pre vznik obchodnoprávneho vzťahu a to z hľadiska účastníkov, ako aj jeho predmetu, je potrebné posudzovať ako obchodnoprávny vzťah aj nároky vyplývajúce zo zmluvy o záložnom práve č. 7/2023 z 18. júla 2023. Pre určenie funkčnej príslušnosti odvolacieho súdu je preto potrebné aplikovať ustanovenie § 34 ods. 2 CSP o „osobitnej“ príslušnosti odvolacieho súdu. V kontexte uvedeného poznamenal, že pre posúdenie nároku uplatneného v konaní nie je rozhodujúci zápis v nesprávnom registri.

4. Podľa § 34 ods. 1 a 2 CSP ak odsek 2 neustanovuje inak, o odvolaní proti rozhodnutiu okresného súdu rozhoduje krajský súd, v ktorého obvode má sídlo okresný súd, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Na konanie o odvolaní proti rozhodnutiu vydanému v konaní podľa a) § 22 písm. f) a h) a § 23 písm. f) a h) je príslušný Krajský súd v Banskej Bystrici, b) § 22 písm. d) a g) a § 23 písm. d) a g) je príslušný Krajský súd v Bratislave, c) § 22 písm. e) a § 23 písm. e) je príslušný Krajský súd v Košiciach.

5. Podľa § 40 CSP súd aj bez námietky skúma vecnú príslušnosť, kauzálnu príslušnosť a funkčnú príslušnosť počas celého konania; kauzálnu príslušnosť v obchodnoprávných sporoch súd skúma iba do otvorenia pojednávania alebo predbežného prejednávania sporu.

6. Podľa § 43 ods. 1 a 2 CSP ak súd postupom podľa § 40 a § 41 zistí, že nie je príslušný, bezodkladne postúpi spor príslušnému súdu bez rozhodnutia a upovedomí o tom žalobcu. Žalovaného upovedomí len vtedy, ak mu už bola žaloba doručená. Ak súd, ktorému bol spor postúpený, s postúpením nesúhlasí, bezodkladne predloží súdny spis bez rozhodnutia spoločne nadriadenému súdu na rozhodnutie o príslušnosti; ak ide o spor o miestnu príslušnosť, predloží súdny spis svojmu nadriadenému súdu. Týmto rozhodnutím sú súdy viazané.

7. Podľa § 1 ods. 1 a 2 Obchodného zákonníka tento zákon upravuje postavenie podnikateľov, obchodné záväzkové vzťahy, ako aj niektoré iné vzťahy súvisiace s podnikaním. Právne vzťahy uvedené v odseku 1 sa spravujú ustanoveniami tohto zákona. Ak niektoré otázky nemožno riešiť podľa týchto ustanovení, riešia sa podľa predpisov občianskeho práva. Ak ich nemožno riešiť ani podľa týchto predpisov, posúdia sa podľa obchodných zvyklostí, a ak ich niet, podľa zásad, na ktorých spočíva tento zákon.

8. Podľa § 261 ods. 1 a 7, ods. 8 a 9 Obchodného zákonníka táto časť zákona upravuje záväzkové vzťahy medzi podnikateľmi, ak pri ich vzniku je zrejmé s prihliadnutím na všetky okolnosti, že sa týkajú

ich podnikateľskej činnosti. Touto časťou zákona sa spravujú aj vzťahy, ktoré vznikli pri zabezpečení plnenia záväzkov v záväzkových vzťahoch, ktoré sa spravujú touto časťou zákona podľa predchádzajúcich odsekov, ako aj záložné právo k nehnuteľnostiam pri zabezpečení práv spojených s dlhopismi a záložné právo k cenným papierom v rozsahu ustanovenom osobitným zákonom. Pri použití tejto časti zákona podľa odsekov 1 a 2 je rozhodujúca povaha účastníkov pri vzniku záväzkového vzťahu. Zmluvy medzi osobami uvedenými v odsekoch 1 a 2, ktoré nie sú upravené v hlave II tejto časti zákona, a sú upravené ako zmluvný typ v Občianskom zákonníku, spravujú sa príslušnými ustanoveniami o tomto zmluvnom type v Občianskom zákonníku a týmto zákonom.

9. Podľa § 262 Obchodného zákonníka strany si môžu dohodnúť, že ich záväzkový vzťah, ktorý nespadá pod vzťahy uvedené v §) 261, sa spravuje týmto zákonom. Dohoda podľa odseku 1 vyžaduje písomnú formu. Touto časťou zákona sa spravujú aj vzťahy, ktoré vznikli pri zabezpečení záväzkov zo zmlúv, pre ktoré si strany zvolili použitie tohto zákona podľa odseku 1, ak osoba poskytujúca zabezpečenie s tým prejaví súhlas alebo v čase vzniku zabezpečenia vie, že zabezpečovaný záväzok sa spravuje touto časťou zákona.

10. Z obsahu spisu vyplýva, že medzi stranami v spore bola uzavretá zmluva o záložnom práve č. 7/2023 z 18. júla 2023 podľa § 151a a nasl. zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov (ďalej len „Občiansky zákonník“) a Obchodného zákonníka, predmetom ktorej bola dohoda zmluvných strán o zriadení záložného práva k nehnuteľným veciam záložcu (žalobcu) v prospech záložného veriteľa (žalovanej) na zabezpečenie jej pohľadávky ako veriteľa z úverovej zmluvy č. 7/2023 z 18. júla 2023 voči dlžníkovi obchodnej spoločnosti SLAVIA.BIZ s.r.o., Nitra, Metodova 66, IČO: 51 264 404, predmetom ktorej bol podnikateľský úver vo výške 120 000 eur. Záložca je v zmluve o záložnom práve označený ako fyzická osoba nepodnikateľ, s dátumom narodenia a s jeho rodným číslom.

10. Pre založenie kauzálnej príslušnosti súdov v obchodnoprávných sporoch podľa § 22 CSP je nevyhnutné, aby bola naplnená kvalitatívna stránka pojmu obchodnoprávny spor, o ktorý ide vtedy, ak ide o spor podľa druhej časti Obchodného zákonníka, prípadne o spor zo záväzkového vzťahu, ktorý možno podľa ustanovení § 261 a § 262 Obchodného zákonníka považovať za obchodný záväzkový vzťah podľa tretej časti Obchodného zákonníka. V danom prípade sa o takýto prípad nejedná, nakoľko nie je naplnený základný predpoklad podľa § 261 ods. 1 Obchodného zákonníka, a to že ide o záväzkový vzťah medzi podnikateľmi, ak pri jeho vzniku je zrejmé s prihliadnutím na všetky okolnosti, že sa netýkajú ich podnikateľskej činnosti. Pre naplnenie definície obchodného záväzkového vzťahu, a teda obchodnoprávneho sporu nepostačuje ani, ak na strane žalobcu a na strane žalovanej vystupujú obchodné spoločnosti, nakoľko rozhodujúca je právna povaha nároku, ktorý je uplatňovaný v súdnom konaní. Zabezpečovacie záväzky sa zásadne spravujú režimom hlavného záväzku, čo vyplýva z ich akcesorickej povahy (§ 261 ods. 7 Obchodného zákonníka).

11. Podľa § 52 ods. 1 a 2, ods. 4 Občianskeho zákonníka spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára obchodník so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

12. Podľa § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

13. Nadväzujúc na uvedené to znamená, že ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách sa budú primerane aplikovať aj na zmluvy uzavreté podľa Obchodného zákonníka za predpokladu, že jednou zmluvnou stranou je spotrebiteľ. Na základe uvedených dôvodov preto najvyšší súd dospel k záveru, že nesúhlas Krajského súdu v Nitre s postúpením mu sporu Krajským súdom v Bratislave nie je dôvodný. V danom

prípade na prejednanie a rozhodnutie o odvolaní je daná funkčná príslušnosť Krajského súdu v Nitre v súlade s § 34 ods. 1 CSP.

14. Toto rozhodnutie bolo prijaté Najvyšším súdom Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

**Poučenie:**

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.